σ. 292 Ἁρποκρατίων.

Ipse Proclus ducit non ad quemdam Harp., quem inter classicos fabulae Platonicae interpretes cooptat p. 7, 19 (ἔνθα ~~π~~ ὁ Ἁρπ. καταλάσσεται ἐν τοῖς τῶν Πλατωνικῶν κορυφαίοις) Idemque aut doctus aliquis scholiasta in amplissima nota p. 152 (σχόλιον. ὁ γὰρ Ἁρποκρατίων καὶ ὁ Ἀττικός, οἱ τὸ γενητὸν λέγεσθαι τὸν κόσμον ἐν Τιμαίῳ ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος κατὰ χρόνον ακούοντες . . . ἀναλογίαν οἴονται εὑρίσκειν πρὸς αὐτὸν τὴν ἀριστοτέλην, λέγοντες ὅτι φθαρτὸς μὲν ἔστι διὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, ἄφθαρτος δὲ διαμένει διὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν . . . .) An autem idem sit qui inter grammaticos connumeratur cujus lexicon et alia παιδευτικά circumferentur, utrum vero sit astrologus ille memoratus in prologis librorum Κυρανίδων, vir nempe prodigiosus et fatidicus, qui dogmata hermetica reperit sculpta ab omni aevo in ferreis columnis, apud veteres Syros erectis, inde aliis translatis, et ab ipso ad usum filiae suae, ut in nostro libello, religiose descriptis. Doctus quidem Iriartes fere eumdem esse Platonicum, grammaticum et astrologum concedit (Regiae Bibl. Madritensis Codd. gr. p. 431), eo maxime quod in exordio Kyranidum Harpocration dicitur apud orientales grammaticam stantes exercuisse

Εἶναι ὁ αὐτὸς ~~τῷ~~ συγγραφεὺς καὶ τῶν Κυρανίδων καὶ τῶν Βοτανικῶν τῶν 12 [illegible] ὡς φαίνεται καὶ εἶναι ὁ αὐτὸς ~~ὅτι μὲν~~ ὅτε μὲν εἰς μὲν [illegible] λέγεται [illegible] [illegible] δὲ [illegible] τῶν 12 ζωδ. [illegible] αὐτὸς [illegible] [illegible] γραμματικὴ [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] Περὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Τὸ [illegible] 12 [illegible] Crax (Klio IX 1909, σ. 274 σ. 4) [illegible] (361-3) [illegible] τὸ προοίμιον τῶν Κυρανίδων [illegible] [illegible] Σελεύκειαν [illegible] ~~τοτ~~ [illegible], ἀλλ' αὐτὴ [illegible] τῷ 105 [illegible] παλαιὰ [illegible] § 198 ὑπὸ [illegible] [illegible] [illegible] εἶναι [illegible] αὐτὴ ἡ παράδοσις, ὥστε ὁ συγγρ. [illegible] [illegible] δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τὸ [illegible] καὶ φαίνεται ὅτι ὁ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ὁ [illegible], ὁ [illegible], [illegible] [illegible]

καὶ λέγει ὅτι πυθοχρησμικόδια

ὁ ἀδελφὸς Ἀφθόνιος ἐνασχολεῖται περὶ τῆς γραμματικῆς φαντασίας ὅτι εἶναι ὁ Βουλγάρεως Φώτ. ὁ γράψας τὸ λεξικὸν τοῦ 10 ὑπομν. VIII, 3, 133. Μακροσκόπιον τοῦ Ἰω. Αὐλογ. ἐνδιατρίβει λέγει δὲ ἐν τῷ βιβλιοθήκῃ "ὁρῶν δὲ βιβλίον τινὰ Νεχεψὼ ιδ΄ ὁραματισμὸς ὅπου τοῦ οὐρανοῦ καὶ πάντα ὡς […] σαν ὅτι λέγει τι ἐκ Βυζαντίου τὰ ὑπομνήματα παρέχεται ἐξηγη-τόριον" ἀλλὰ δοκιμάσας τὸ ὑπ᾽ αὐτοῦ διαγραφόμενον, λέγει προ-χειρότερον ἢ ἀπολεχθὲν πυρὶ ἤρχετο. τὴν ἀγωγὴν ταῦτα ἐπανο-ποιήσῃ τὴν περιεργίαν τῆς φιλοσοφίας αὐτοῦ. καὶ ἀποφαίνεται ἔμελλε τὸ ποθούμενον "αἱ δὲ μοῦ τῆς ψυχῆς προφαντασμένης θεοῦ ὁμιλῆσαι συνεχῶς εἰς οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἀνατείνων τοῖς θεοῖς ἐκτεταμέ-νον δι᾽ ὀνείρου φαντασίας ἤδη ἀπήρχετο θεὸς χαρίσασθαί μοι τι τοιοῦτο δι᾽ οὗ γαυριάσας ἱλαρὸς εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ τὴν πα-τρίδα πανηγυρικῶς ἐπανῆλθε. σ. 135 ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Διὸς πόλιν πουδάζοντο "παρὰ τοῦ "φιλολογικοῦ ἀρχιερέως" ἔστι τὸ μαγικῆς τέχνης σώζεται" 136 ὁρᾷ ἤδη ἐν τούτῳ ἐξομολογητικῶς αὐτὸ αὐτὸς "ἔφασκον ἐν αὐτῷ τὴν ἐξουσίαν εἶναι τῆς ἐμῆς ψυχῆς· ἔχει γάρ μοι ἀνάγκην θεοῦ ὁμιλῆσαι ἢ ποιήσεις ἐὰν ἀμφοτέρων μᾶλλον ἀποτάσσεσθαι τοῦ βίου" 136 ὁ δὲ "ἐπίσημος ἀγνοῶν ἡμέρας μοι" καὶ εἶτα ἔφερεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ.. καὶ ἰδοὺ ἐν ᾧ τύχεν θεὸς […] τὰ τοῦ βιβλίου τοῦ Νεχεψώ. καὶ ὁ θεὸς "ὁ βασιλεὺς Νεχεψὼ ἀνὴρ φρενηρέστατος καὶ πάσαις κε-κοσμημένος ἀρεταῖς παρὰ μὲν θείας φωνῆς οὐδὲν ἂν οὐ μα-θεῖν ἠδυνήθη εὐτυχήσει· φύσει δὲ χρησάμενος ἀγαθῇ συμ-παθείας ἔσχε καὶ βοτανῶν […] τοῖς δὲ καιροῖς καὶ τοῖς τόποις ἐν οἷς δεῖ τὰς βοτάνας λαμβάνειν οὐκ ἔσχεν" 137

σ Ἡ παράφρασις ἐξεδόθη ὑπὸ Πέτρ. Boudreaux. ἐκ τῶν Παρισ. κωδ. 2502, XVIαι. 2256 XVαι. καὶ Μονάχου 542 XVIαι. VIII, 3. ὑπὸ Boudreaux

284 Τοῦ Ἑρμοῦ πρὸς Ἀσκληπιὸν ἡ λεγομένη ἱερὰ βίβλος

(Ἐκ τοῦ κωδ. τῆς Μόσχας 415 ἐν κωδ. Vindobon. Medic. 23 ἀπὸ φ. 50 φέρει τὴν ἐπιγραφήν: "Βίβλος ἰατρικὴ σύνταξις τοῦ τρισμεγίστου Ἑρμοῦ κατὰ μαθηματικὴν ἐπιστήμην καὶ φυσ. ἀπορροίας τῶν ἄστρων ἐκδοθεῖσα πρὸς τὸν μαθητὴν αὐτοῦ Ἀσκληπιόν". εἶτα: "Ἑρμοῦ τοῦ τρισμ. περὶ ἱερῶν βοτανῶν καὶ χρήσεως ... Caeterum quis non suspicabitur hunc libellum de XXXVI decanis et herbis, eumdem esse ac illum a Galeno dictis dicatum sub titulo XXXVI horoscoporum et herbarum.[5])

Τῶν ἐν τοῖς ζῳδίοις λ̄ϛ̄ καὶ τριάκοντα δεκανῶν τάς τε μορφὰς καὶ τὰς ἰδέας ὑποτάξαί σοι καὶ συν. δεῖ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν γλύψαντα καὶ φοροῦντα, μέσον [illegible] τοῦ ἱερο[illegible] καὶ τοῦ δαίμονος καὶ τοῦ περὶ [illegible] τόπου. τοῦτο γὰρ ποιήσας φορεῖ καὶ ἕξεις μέγα φυλακτήριον. ὅσα γὰρ ἐπισήμαται κατὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς τῶν ἀστέρων ἀπορροίας τούτοις ἰᾶται. τίμησον οὖν ἕκαστον διὰ τοῦ ἰδίου λίθου καὶ τῆς ἰδίας βοτάνης καὶ τῆς μορφῆς. ἔτι δὲ καὶ εἰκὼν (κωδ. ἔχει) τὴν μορφὴν μέγα φυλακτήριον. Οὐρανοῦ ἐξηγητὴς τρισμακαριστότατος Ἑρμῆς, τὰς ἐξ ἄστρων ἀπορροίας γεγονίαν αὐτοῖς [illegible] τοῖς σοφισταῖς, τήνδε τὴν ἐπιγραφομένην ἱερὰν βίβλον χαριστήριον ἰσόγραφον ἐποίησε [illegible] τοῖς ἐμὲ [illegible] ἐπιγνώσομεν ἡμεδαποῖς ἀνθρώποις, [illegible] ὁ κόσμος [illegible]θήσεται. Ἄνευ γὰρ ταύτης [illegible] οὐ [illegible] ἐστιν. ἐν αὐτῷ γὰρ [illegible]ται ὁ [illegible].[1]

Ὁ ζῳδιακὸς κύκλος μεμορφωμένος εἰς μέλη καὶ μέρη καὶ ἁρμοὺς (κωδ. ἁρμονίας ἔστιν) ἔρχεται τοῦ κόσμου καὶ ἔχει κατὰ μέρος οὕτως. ὁ κριὸς κεφαλή ἐστι τοῦ κόσμου, ὁ ταῦρος τράχηλος, οἱ δίδυμοι ὦμοι, ὁ καρκῖνος θώραξ, ὁ λέων μετάφρενα, καρδία καὶ πλευρά, ἡ παρθένος κοιλία, ὁ ζυγὸς γλουτοί, ὁ σκορπίος αἰδοῖα, ὁ τοξότης μηροί, ὁ αἰγόκερως (αἰγοκέρωτος) γόνατα, ὁ ὑδροχόος κνῆμαι, οἱ ἰχθύες πόδες. ἕκαστον οὖν τῶν ζῳδίων ὑπάρχει τὸ ἴδιον μέλος καὶ ἀπολύει περὶ αὐτὸν πάθος τι. Ὅθεν ἤπερ βούλομαι παθεῖν (γρ. μαθεῖν) ἃ δεῖ παθεῖν ὑπ᾿ [illegible] τὰς τε μορφὰς καὶ τὰς ἰδέας τῶν δεκανῶν [illegible] ἐν τοῦ

[1] Ἐν catal. cod. astrolog. graec. VI, Bruxellis 1903, σ. 73-8 διάφορα Vind. [illegible] ἀρχ. Ζῴδιον ὁ Κριός. Πρῶτος δεκανὸς καλεῖται Παρχαμ, [illegible] ὁ Pitra εἶχεν ὑπ᾿ ὄψιν ἕτερον κείμενον Vin. med. 23 (ἐν,

λίθος καὶ νοσώδης [illegible] ἡ βοτάνη καὶ ἐκ τῆς μορφῆς [illegible] φυλακτήριον

μέγα φόρει, [illegible] βοήθημα τοῦ [illegible]. [illegible]

Κριοῦ [illegible] δεκανός ὄνομα ἔχει (V. Πασχάμ) (V. Χαχαρί) ~~Πασχαρί~~ μορφὴ δὲ [illegible]

ὄψιν ἔχει [illegible] τὰς δὲ χεῖρας ἄνω [illegible]. Κυριεύει δὲ τῶν [illegible]

ἐν κεφαλῇ γινομένων παθῶν. Γλύψον οὖν τοῦτον, ὥσπερ ἔστιν, ἐν λίθῳ

βαβυλωνίῳ ὡραίῳ (V. σεληνίτη) καὶ νοσώδης βοτάνη ἴσοφρον (V. ῥίζιον παιωνίας ἤτοι ἀγλαοφωτίας), [illegible] ἐν [illegible]

[illegible] (V. [illegible]) καὶ φόρει. Παραιτοῦ δὲ φαγεῖν [illegible] κεφαλήν, οὕτω γὰρ

[illegible] ἀπαθῶς, χαρίζεις ἐν τῷ ἰδίῳ [illegible] μετὰ καὶ [illegible]

β΄ δεκανός. Χονταρέ (V. Χουνδά V. Χαῦ ~~[illegible]~~) ἢ Χαυκεύν. Ἔστι δὲ

κυνοπρόσωπος, ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ σκῆπτρον ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ δίσκον

περιεζωσμένος μετὰ τοῦ ἀστραγάλου (σφ. μέχρι..) γλύψον ἐν λίθῳ [illegible] βοτ. [illegible]

286. γ΄ δεκανός. Σιχέτ (Vid. Σιχάδ) μορφὴ ... γυναικὸς [illegible]

[illegible] κεφαλῆς [illegible], ἐν μὲν τῇ δεξ. .. σκῆπτρον, ἐν δὲ τῇ εὐωνύμῳ

ὑδρίαν [illegible] - περιεζωσμένη μέχρι ἀστραγάλων - .. γλύψον .. ἐν λίθῳ

[illegible] καὶ νοσώδης βοτάνη [illegible]

δ΄ δεκανός Ταύρου α΄. ὄνομα [illegible] (V. [illegible], ἐν τῷ ὠᾷ Χισσοῦ) μορφὴ

δὲ [illegible] [illegible] (V. [illegible]) μέχρι [illegible]

[illegible] ἐν [illegible] χερσὶ [illegible] ἐπὶ τοῦ [illegible] σκῆ-

πτρα - - λίθος [illegible] βοτάνη [illegible].

ε΄ δεκανός. Ἀρού (V. ἐν τῷ ὠᾷ. [illegible]) μορφὴ γυναικὸς [illegible]

.. σκῆπτρον [illegible] [illegible] [illegible]

μέχρι τῶν ποδῶν. .. λίθος [illegible] βοτ. [illegible]

ς΄ δεκανός. Ταύρου γ΄ [illegible] (ἐν τῷ ὠᾷ [illegible]) - [illegible]

[illegible] ἐν δ. σκῆπτρον τῇ δὲ εὐωνύμῳ [illegible]

περιεζ. ἄχρι γονάτων .. λίθ. [illegible] .. βοτ. [illegible].

ζ΄ δεκανός. Διδύμων α΄. Ζόχα [illegible] ἐν δ. [illegible]

τῇ ἀρ. [illegible] περιεζ. μέχρι γονάτων λίθ. [illegible] βοτ. [illegible]

η΄ δεκανός Οὐαρί [illegible] ἐν δ. [illegible] τῇ ἀρ. [illegible]

1 Τοιουτοτρόπως ἐφ' ἑκάστου δεκανοῦ [illegible] τὴν μορφὴν τοῦ [illegible]

ὁρίζει καὶ ποῖον τοῦ σώματος μέρος θεραπεύει, ὁρίζει ~~[illegible]~~ καὶ ποίας [illegible] ([illegible]) τὰ [illegible]

[illegible] ὁρίζει νὰ γλυφῇ, καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ φορούμενον μετὰ [illegible]-

[illegible] τινὸς βοτάνης [illegible] καὶ [illegible]. [illegible] τοῦτο [illegible]

τὸ [illegible]. ἐν [illegible] ὁρίζει καὶ [illegible] [illegible] [illegible] ὁ φέρων αὐτὸ-

περιφ. μέχρι γονάτων. λίθ. ἀνδροδάμας βοτ. πενταδάκτυλος.

θ' δεκ. Πτοσιώτ μορφὴ γυναικὸς ἐν δ. κρατοῦσα ἐν ἀρ. ἰσχύουσαν, τὸ δὲ σῶμα ἀπὸ τοῦ μέσου ὄφεως μέχρι τῶν ποδῶν ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς ... ἔχει. λίθ. ... βοτ. ...

287. ι' δεκ. Γαργίνου α' Σωθήρ κυνοπρόσωπος, σῶμα ὄφεως ... δοῦς, καθήμενος ἐπὶ βάσεως. λιθ. δρόση βοτ. ἀρτεμισία

ια' δεκ. Ουσαφίτ (V. Ουσφισίλ) μορφὴ γυναικός, τὸ δὲ ὅλον σῶμα ὀλινοῦ, τὰ δὲ σκέλη ἄνω ἐσχισμένα ὥσπερ σκολοπίας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ... λίθ. ἰασπις χλωρίζουσα βοτ. σχινόχοιρος.

ιβ' δεκ. Χνοῦφ (V. Κνουφὸβ), μορφὴ δὲ πρόσωπον δύο γυναικῶν ἀποστραμμένα ἀλλήλων, ὧν τὸ ἓν ἀπηνεγμένον ὤμον, τὸ δὲ ἄλλο βασίλειον. Ἐφ' ἑνὶ τραχήλῳ στριβεύεται δὲ ἡ δράκοντος, τὸ δὲ ὅλον σῶμα (οἱ δύο πόδες) ἐπὶ βάσεως ἑστηκὸς μένον. λιθ. ἀχάτης βοτ. σφαιρίτης.

ιγ' δεκ. Χεονες α' Χνούμος (V. Χνοομίνς εἰς ... Χνουμιου) ... ἔχων ...ς, τὸ δὲ ὅλον σῶμα ὄφεως κυρουδῆ ἄνω ἀναστρεφομένος. λιθ. ... βοτ. χολοκύνθη

ιδ' δεκ. Ἰοί, ἀνδρ. χιμαίρα ἐν δ. σκῆπτρον ἐν τῇ ἀρ. ... ἐπὶ τῆς κεφ. σχίνον. λιθ. σμυρνίτης βοτ. ἡλιοτρόπιον

ιε' δεκ. Φάτιτι, ἀνδρ. κριοπρόσωπος τῇ δεξ. κατεχομένη τῇ δ' ἑτέρᾳ ... ἐν τῇ ἀρ. ὑδρίαν. λιθ. ἡλιοτρόπιον ...

ις' δεκ. Ατθούβ (V. Ἰαδοὺρ) κυνοπρ. ἐπὶ τῆς κεφ. βασίλειον τὸ δὲ ὅλον σῶμα ξηρὸν τῷ κυρουδῆ ἵσταται ἐπὶ βάσεως. λιθ. κοραλλίτης βοτ. αἰγοβρόχθαλμον.

ιζ' δεκ. Βρωσὸς (V. Βρουσος) αἰγοπρόσ. κεφαλὴ ἔχων περιφερῆ μέχρι ἀστραγάλων ἐν δ. σκῆπτρον ἐν ἀρ. ὑδρίαν λιθ. δενδρίτης βοτ. χλωρόριζον

ιη' δεκ. Αμφατάβ ἐσθὴς ονομασας κεχειρισμένης ἀπὸ μασθῶν μέχρι τῶν ποδῶν κρατῶν σκῆπτρον ἐπὶ τῆς κεφ. πῖλον. λιθ. ... βοτ. παναγάλης ... (aliter ἀναγνίτης).

ιθ' δεῖ. Σφουχοῦ (V. Σκοῦ) ἀνδρ. προβεβηκυίας περιγραφή
[redacted] γυν. ἐσφιγμένη [redacted] ὥσπερ δεχομένη τι, τὸ δ. μεχαλασμένον
ἔχουσα ὑδρίον. χρδ. σουχάλη (V. ασσαχάλη) βοτ. πόλιον
κ' δεῖ. Λιφαίρης (V. Νεφδίμης ἔστι δὲ ἡ ἀναλογή διὰ στολῆς)
στολὴ ἐπὶ τουρής ἔχουσα δύο βέλεμνας καὶ κάτω ἐν τῷ ἐν σκοπῷ
τὰ σύμβολα. περιγρ. ἀπὸ τοῦ ῥαβδίου μέχρι τοῦ ἀστραγάλου
ἐν τῷ ἀριστερῷ ῥάβδον ἔχων καὶ ἐν τῇ χ. ὑδρίον. χρδ. σαρδάνι
βοτ. περιστερεῶνα.
κα' δεῖ. Φοῦ (V. Φούγις) πρόσ. ἵππου, σῶμα ἀνθρώπου,
ἐπὶ κεφ. βασίλειον, στολὴ ἐν περιβόλῳ. χρδ. σμαράγδου
βοτ. περιστερεῶνα ὕπτιον.
κβ' δεῖ. σκορπιοῦ α'. Βοῦς ταυροπρ. περιζωσμένος ἔχων
δ', ἐν δεξ. ὑδρίον ἐν τῇ ἀρ. σκῆπτρον. χρδ. αἰγαλῆ, βοτ.
ζωόφυλλον.
κγ' δεῖ. Οὔσιχος ἀνδρ. ἐστολισμένης σώματος, στολὴ καὶ
289 τῷ σκορπίῳ. χρδ. συρίλη βοτ. σκορπίουρον.
κδ' δεῖ. Αφηνεις σῶμα ἀνθρώπου κεφ. τράγου ἐν ταῖς
χερσὶ οἴακας (κωδ. ἴαχας) περιγρ. ἀπὸ τῆς ῥάβδου μ.
ἀστρ. καὶ [redacted] κεφ. περιβεβλημένης. χρδ. σαρδίου, αἰγαλῆ βοτ. χρυσάνθεμον
κε' δεῖ. τόξου α'. Σῶβος, σῆμα παλαιοῦ
ἀνθρώπου γυν. περιζωσμένη ταῖν, ἐν δεξ. ...
ἔστι δὲ δοράτιον) ποιμένος, δύκτιον περιγρ. ἀπὸ μ. μ. ...
καὶ κεφ. περιβεβ. χρδ. φρυγίου, ...
κϛ' δεῖ. Τεύχμα (V. Σέρχμος) πρόσ. ἰχνεύμονος
σῶμα ἀνδρ. ἐν δ. ὑδρίον ἐν ἀρ. σκῆπτρον. ἐπὶ κεφαλῆς
ἀστέρων στέμμα. χρδ. ... βοτ. ἀνδροκλέσμον.
κζ' δεῖ. Χόσοαρ (V. Χαχδιόαρ) ἀνδρ. προβεβηκυίας,
ἐπὶ κεφ. βασίλειον περιγρ. ἀπὸ μ. μ. ἀστρ. ἐν δεξ. ὑδρ.
ἐν ἀρ. σκῆπτρον. χρδ. ἀερίδιον βοτ. ...
κη' δεῖ. αἰγὸς α'. Ταίρ (V. Τεταίσιρ) ...
σῶμα ἀνθρώπων περιγρ. περὶ τὸ ...
ἐν δ. ὑδρ. τὴν ἀρ. ... χρδ. ... βοτ. ...

Νεχεψώ

Εἰς τὸν Νεχεψὼ ἀποδίδεται φαρμακευτικά, ἧς μόνον ἡ ἀρχὴ διεσώθη

...[1] «Περὶ χυλώσεως βοτανῶν» (ἐκ τοῦ Ἑλλην. κώδ. Μοσχ. 415)

«Βασιλεὺς ἦν Νεχεψώ, ἀνὴρ σωφρονέστατος καὶ πάσῃ [redacted] κεκοσμημένος ἀρετῇ, φύσει δὲ χρησάμενος ἀγαθῇ, συμπαθείας λίθων καὶ βοτανῶν κατενόησε, τοὺς καιροὺς καὶ τοὺς τόπους ἐν οἷς δεῖ τὰς [illegible] [illegible]. Ὁρῶν γὰρ καὶ [illegible] τὰ τῇ τῶν ἀστέρων ἀπορροίᾳ αὔξεσθαι καὶ φθίνεσθαι. Τὸ δὲ ποι[illegible] [illegible] [illegible] ζωολογικώτατον ὑπάρχον διὰ [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] κατ' [illegible] τοῖς τόποις, καθ' οὓς τῶν ἀστέρων [illegible]...» (τὰ λοιπὰ 5 φύλλα [illegible] καὶ κενά)

(J.B. Pitra analecta sacra et classica τομ. V, Spicilegio solesmensi II μέρ. analecta classica σ. 291)[2]. Ἀλλὰ καὶ ὁ Γαληνὸς ἀναφέρει ὡς συγγραφέα τὸν Νεχεψὼ τοῦτον:

«ἐπιδέασιν [illegible] καὶ δακτυλίῳ αὐτόν (τὸν χλωρὸν ἴασπιν) ἔνιοι καὶ γλύφουσιν ἐν αὐτῷ τὸν τὰς ἀκτῖνας ἔχοντα δράκοντα, καθάπερ καὶ ὁ βασιλεὺς Νεχεψὼς ἔγραψεν ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ βιβλίῳ»[3]

Riess, E. Nechepsonis et Petosiridis fragm. magica (Philol. παραρτ. τόμ. VI σ. 325-88) Τόμ. XII 207.

[1] Τομ. V, σ. 1-556. [2] αὐτ. σ. 5. [3] Ἤτοι βιβλ. I-II. «Ὅσα μέσα ἐστὶ τῶν θερμαινόντων καὶ ψυχόντων, ὅσα ξηραίνει, ὅσα [illegible], ὅσα [illegible] κτλ. ἐν κεφ. 55, Τομ. V, σ.

(7)

σ. 292 Ἐκ τῶν τοῦ Ἁρποκρατίωνος τοῦ Ἀλεξανδρέως ἀφ[illegible] τῶν ἐνύλων [illegible][1]

Ἃ ἔγραψε πρὸς τὴν ἰδίαν θυγατέρα παραιτηθέντων ὑφ' ἡμῶν ὅτι ἐν αὐτοῖς εὑρίσκονται ἀποστρεφόμενα καὶ μὴ προσήκοντα τῇ καθ' ἡμᾶς εὐσεβείᾳ, ἤγουν δι' ἐπῳδῶν ἢ χαρακτήρων

σ. 293 ἀποτελοῦνται, καὶ ὅσα τῶν ἀποτελουμένων αἰσχρά τε εἰσι καὶ τὴν τῆς ψυχῆς κατάστασιν [illegible] βλάπτοντα. κεῖνται δὲ κατὰ στοιχεῖον· ἑκάστου στοιχείου βοτάνην περιέχοντος, ζῶόν τε καὶ πτηνὸν καὶ ἔνυδρον, ἔτι τε λίθον συμπαθοῦντα ἀλλήλ[οις]

Ἀρχὴ τοῦ Α. Ἄμπελος[2] (ὕλης καὶ βρυωνία λέγεται Palat.), ἀετὸς πτηνόν, ἀετὸς ἰχθύς, ἀετίτης λίθος.

Ἄμπελος, ἡ χλωρὰ ἄμπελος, ~~[illegible]~~, ἡ καὶ βρυωνία λεγομένη, θαυμαστή ἐστι βοτάνη. ὁ δὲ ἀετὸς τὸ πτηνὸν βασιλεὺς ὑπάρχει τῶν ὀρνέων πάντων. ὁ δὲ ἀετίτης λίθος ἔγκυος ἐστι καὶ κτυπᾷ· ἐὰν γὰρ ἢ [illegible] σείσῃς αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ οὖς σαλεύων θῇς αὐτόν, ἀκούσῃς κωδωνίζοντος. ὁ δὲ ἀετὸς ἰχθὺς ἀξιόπιστος ἐστι, παρόμοιος [illegible] καὶ μελανόστρος, μείζων [illegible] κατὰ πάντα [illegible]. Καὶ αἱ δυνάμεις αὐτῶν ἐπιτελοῦνται τῆς βοτάνης ἡ ῥίζα [illegible] τραχήλῳ σπαστικοὺς καὶ [illegible]ικοὺς ἰᾶται.

1 Ἐκ τοῦ κώδ. Μόσχας 11 ἀριθ. 74. Ἔνθα περιέχονται Γαληνοῦ περὶ εὐπορίστων ἢ [illegible] τοῦ [illegible] ἐν κεφ. 146 καὶ φ. 114 [illegible] τῶν τοῦ Ἁρποκρ. quae cum Hermeticis quadam necessitate coniunguntur, neque a Proclo videntur abhorrere. Et quasi compendium ea esse puto quatuor Kyranidum, nec procul abesse putaverit aliquis a quatuor Zoroastrae libris de Na[turae] [illegible], quos [illegible] se Proclus et studio [illegible] supra [illegible] 15, 5-[illegible].

Μακαρία βοτάνη, καὶ θεῶν ἤπτωρ ἄνασσα, πασῶν τε ζώ-
τοις δυνατωτέρα γαῖαν κρατοῦσα, οὐρανοῦ τε ἱερὸς κοινὴ γέ-
ουσα βοτρυοφόρῳ κάλῳ, ὅπως χάριν πανταχοῦ ἀνέλκης σε
οἴνῳ, οὐδεὶς οὐ λόγῳ, οὐ σώματι ἰατὴρ τις πρός σε δύναται·
ἀλλ' ἐλέγχεις ὅσα ἔμψυχοι βροτοὶ οἱ ἐγκρυφίως ἔχουσι μυ-
στικὰς φρένας. ἡ ἄρρητος ἐπιστήμη(?), πανθ' εὐφημευμένη
ὅσα γραφαῖς ἢ φαρμακείαις γίνεται, ἢ … ὅσα …
τα κρύπτεται· πάντα μὲν ἐλέγχω, μυστήριον εἶχεν, ἀλλὰ
μυστήρια κοσμητία καὶ ἐμποιεῖν ἔχει εἰς εὐφροσύνην, μὴ
φαῦλον εἰπεῖν, ἀλλ' εὐωχίαν ἔχειν.
Λέγεται δὲ οὕτως ἐν ἑτέροις ὁ ἱερὸς λόγος καθὼς εἶχε καὶ
ἡ Κοιρανίς.
Μακαρία ἡ θεῶν ἄνασσα, βοτρυοφόρε μήτηρ, ἄνασσα
βεβαία εὐεργέτις ἐν βροτοῖς ἡ πρώτη … εὐθύ, νοῦν
φρενῶν τέρπουσα εὐωχίαν, ἣν, εἰ δὴ ἴσως, ὀλίγη … οὖσα.
Ταῦτα εἶπεν … ὁ τετράμηνος, οἱ … (καὶ ὁ …
Ἡ δὲ τοῦ Κοιράννου περὶ εὐφρασίας αἰχμὴ εἶχε οὕτως.
Θειοτάτη βοτάνη βοτρυοφόρε, ἀμέθυστος … μήτηρ
τῶν βοτανῶν, εὔδιε, κορυμβοφόρε, γῆς ἐν φυτοῖς ἡ πρώτη
ἐπὶ … (ἴσ. …) φρενῶν …, τέρπουσα μου
νόος φρένας, εὔθυμος οὖσα … ἄγγελαι …,
ἀεί, ἰαῦ, … .
Ταῦτα εἰπὼν, ποίησον καλὰ τὰ προσεχηκότα …
ἐβιώσαμεν εἴπειν περὶ τῆς ταύτης βοτάνης, ὅσα δύναται
βιβλίον ἔχον οὐκ ἤρκησεν ἡμῖν.
292 Ἀρχὴ τοῦ Β. Βράθυς βοτάνη, βύρσις κοινὸν ὄρνεον
ὅ ἐστι κορώνη, βύρσα ἔνυδρος ὅ ἐστι κάραβος, βύρσα …
Τῆς δὲ κορώνης τοῦ κορωνοῦ ἡ φύσις ἐστὶ τοιαύτη, ἐὰν ἡ θήλεια
τελευτήσῃ, ὁ ἄρσην ἑτέρᾳ οὐχ ἵσταται, ὁμοίως καὶ ἡ θήλεια ὁ αὐτὸ
ποιεῖ. διὸ καὶ τοῖς ἀνθρώποις πρὸς ταῦτα χρησιμεύουσιν. ἐὰν
γὰρ ὁ ἀνὴρ ἄρρενος φορῇ τοῦ ἄρρενος τὴν καρδίαν ἡ δὲ γυνὴ τῆς

θηρίας διαπαντὸς τοῦ βίου κατορθώσουσι ἀσφάλως· γλαυκὸν δὲ πρόχειρον λίθον, γλύψον κορώνην ἐν αὐτῷ καὶ κατακλείσας βράδυνε· μέρος βραχὺ (φόρει).

. . .

Ἀρχὴ τοῦ Γ. Γλαυκίδη βοτάνη, γλαυκὸς πτηνόν, γλαυκὸς λίθος, γλαῦκος ἰχθύς.

Ἐὰν δέ τις εἰς γλαύκον λίθον γλύψῃ γλαῦκον τὸ ὄρνεον καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ὀρνέου γλαῦκον τὸν ἰχθύν, κάτωθεν δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑποκατακλείσας φορῇ, ἀπεχόμενος χοιρείου κρέατος καὶ πάσης ῥυπαρίας οἰκονομίας κεχωρισμένης, φανήσεται γενναῖος καὶ ἔνδοξος· ἐν ἡμέρᾳ πᾶσι ἐν χάριτι, πιστευθήσεται· ἐν δὲ τῇ νυκτὶ φορουμένη ἰχθύας ἐπάγει ἐνύπνια.

Ἀρχὴ τοῦ Δ. Δρακόντιον βοτάνη, δρακοζάκλης (ἢ δρυοκοζάκλης) πτηνόν, δράκων ἰχθύς, δενδρίτης λίθος.

Ὕμνος περὶ βοτάνης

Ὦ Μάκαρ θεοῦ Ἑρμῆ, φῦσον ἔσω σοί
Ἄγνωστος αὐτῇ ἐστιν ἡ φύσις
Γένους γεροντανδρῶν ἠλίθια σοφός,
Νοῦν (ἢ νόον) φέρων φρένας τε φρόνιμος ...
Οὐκ ἂν ποτ᾽ εὕροι κόνι᾽ ἀλλὰ ποιεῖν (ἢ πίστευσον)

(ὁ κωδ. θεωρεῖ ἀριθμοὺς τοὺς ἰάμβους. Cod. M. versus non dividit, senarios tamen plus minus male tornatos, quisque deprehendit, sed quis Oedippus intelliget?)

Ἀνυπερθέτως γὰρ ἔστιν φορεῖν δὲ, φασιν ἀβλαβῶς. Ἐὰν δέ τις γλύψῃ εἰς δενδρίτην λίθον τὸν δρακοζάκλην, ὑπὸ δὲ τοὺς πόδας αὐτοῦ δράκοντα θαλάσσιον καὶ ὑποκατακλείσας, τὴν βοτάνην βασιλέα ταύτην, πάσας θύρας ἀνοιχθήσεσθαι καὶ δεσμὰ καὶ κλεῖθρα λύσει.

Ἀρχὴ τοῦ Η. Ἠρύγγιον ἡ βοτάνη (ἢ καὶ φοινικόπτερον χῆνα) ζῶον ἡ γοργόνη, ἡφαιστίτης λίθος, ἡδονὶς ἰχθύς.
Εἰς οὖν τὸν ἡφαιστίτην, τὸν καὶ πυρίτην λεγόμενον, γλύψον τὸ φοινικόπτερον, ἤγουν τὴν ἄρπην, ὑπὸ τοὺς πόδας δὲ αὐτῆς σκορπίον, καὶ ὑπόβαλε τῷ λίθῳ μέρος τῆς ῥίζης ἠρυγγίου· ἕξεις φυλακτήριον ἐπὶ πάντων ζώων ἰοβόλων.

Ἀρχὴ τοῦ Θ. Θυρσίτης λίθος ὅμοιος κοραλλίῳ, θύρσος βοτάνη, θὺρ πετηνόν, θύνος ἰχθύς.
Εἰς οὖν τὸν θυρσίτην λίθον γλύψον θὺρ (πετηνὸν ἐστὶν ὅμοιον ἱέρακι θαλασσίῳ, δρακοντικὸν πάνυ), κρατοῦντα τὸν ἰχθύν, καὶ ὑποκαλαμιαίας μέρος τῆς βοτάνης φόρει καὶ ἔσῃ ἀμέθυστος.

σ 296

Ἀρχὴ τοῦ Ι. Ἴασπις λίθος χλωρός, ἰκτῖνος πετηνόν, ἰούλιος ἰχθύς, ἰτέα δένδρον.
Εἰς δὲ τὸν ἴασπιν λίθον γλύψον ἰκτῖνον διασπαράσσοντα τὸν ὄφιν, καὶ ὑπὸ τὸν λίθον καλαμιαίαν τὸν [ἰτέαν] ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἰουλίδος ἰχθύος, δίδου φορεῖν ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ἔσται ὁ φορῶν παντὸς πόνου στομαχικοῦ ἀπηλλαγμένος.

Ἀρχὴ τοῦ Κ. Κιναίδιος ἰχθύς (ὃ λέγεται ὑπὸ κοινῶν σπερσοκα-ρά) κιναιδία λίθος ἢ ὀψιανὸς ἀρχεονυχίδος, κιναίδιος πετεινὸν ἢ ἴυγξ, συσσουκογγης, στρούδιον ἀδόρμενον, κιναίδεια βοτάνη (κισσηρόθη ἢ σινεκια)
Ἤδη καὶ ὑπὸ τὰ σπερσικρὰ καλεῖται. Κιναίδιος τὸ πετεινὸν καλεῖται ἴυγξ, παρὰ τισὶ δὲ καὶ συσσοσιγγίς, διὰ τὸ τὴν ἑαυτοῦ πτερὰν μακρότερον οὖσαν ταύτου δέοντος συνεχῶς κινεῖσθαι. Ἔστι δὲ στρουθίον ἐδόμενον, πᾶσι γνωστόν ... Ἐὰν οὖν τις βρακὶ τῆς βοτάνης μετὰ κόπρου τῆς γυνὸς ὑποθυμιάσῃ ...

εὐθύς. Ἐὰν δὲ ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον αὐτοῦ ὑποθῇ τις τὴν βοτάνης, αὐτίκα ἔσται τοῖς ἀφροδισίοις.

Ἀρχὴ τοῦ Λ. Λεβανὸς φυτόν, λίγγουρις λίθος, λάρος πτηνὸν ἢ γύψ, λάβραξ ἰχθὺς θαλάσσιος καὶ ποτάμιος.
Εἰς δὲ τὸν λίγγουριν λίθον γλύψον γῦπα, καὶ ὑπόθες ὀλίγον λιβάνου καὶ ἄκρον τοῦ πτεροῦ τοῦ πτηνοῦ καὶ φόρει. ὠφελεῖ γὰρ πρὸς [redacted] ἀμβλυωπίας καὶ ὑποχύσεις ὀφθαλμῶν.

Ἀρχὴ τοῦ Μ. Μορέα φυτόν, μελέαγρος πτηνόν, μεμφίτης λίθος, μόρμυρος ἰχθύς.
Εἰς δὲ τὸν μεμφίτην λίθον γλύφεται μόρμυρος ἰχθύς, καὶ κατακλείεται ἐν αὐτῷ καρδία τοῦ μελεάγρου (cod. μελεαγρίας) ἄνω βιβάσει, καὶ φορεῖται πρὸς τὰς αἱμορραγίδας.

Ἀρχὴ τοῦ Ν. Νομέα βοτάνη ἢ λεγομένη φλόμος, ναυκράτης ἰχθύς, νῆσσα πτηνόν, νεμεσίτης λίθος.
Ὁ δὲ νεμεσίτης λίθος ἦν κατασκευασμένος παρ' Ἑλλήνων ἐν τῷ ναῷ Νεμέσεως. Γλύφεται οὖν ἐπὶ τούτου τοῦ λίθου ἡ Νέμεσις, ἔχουσα τὸν πόδα ἐπὶ τροχοῦ ἑστῶτος. τὸ δὲ εἶδος αὐτῆς, ὡσεὶ παρθένου, τῇ μὲν εὐωνύμῳ χειρὶ κρατοῦσα πῆχυν τῇ δὲ δεξιᾷ ῥάβδον. καὶ κατακλείεται ὑπὸ τὸν λίθον ἄκρον πτηνοῦ νήσσης, καὶ βραχὺ τῆς βοτάνης. Καὶ τὴν σφραγῖδα ταύτην προσαγαγὼν δαιμονιζομένῳ παραυτίκα ὁ δαίμων φεύξεται

Ἀρχὴ τοῦ Ξ. Ξίφα βοτάνη, ξίφος λίθος, ξίφα πτηνόν, ξιφίας ἰχθύς.
[ἐκ τῆς βοτάνης παρασκευάζεται) μύρον ὁ ἐν τοῖς ἰατρικοῖς βιβλίοις καλούμενον σούσινον. Ἐν δὲ τῷ λίθῳ (ἐγχάραξον

δὲ ἐν τῇ γῇ Καππαδοκίᾳ, ἐν τῇ Ναζιανζοῦ) λεγόμενα ἱερὰ, κ(αὶ) ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἰχθὺς, ὑπὸ δὲ τὸν λίθον ἡ ῥίζα τῆς βοτάνης κατακεκλεισμένη, φυλακτήριον γίνεται, κ(αὶ) ἐὰν δῇς αὐτὸ ἐν ζώνῃ, μαθήσῃ παρ' αὐτοῦ ὃ ἂν βούλῃ.

Ἀρχὴ τοῦ Ο. Ὀνόθυρος βοτάνη, ὄρτυξ πτηνόν, ὄρφος ἰχθύς, ὀνυχίτης λίθος.

Ὄρτυξ πτηνόν ἐστι πᾶσι γνωστόν. Ἡ μέντοι γένεσις αὐτοῦ, πόθεν τε ἐστιν κ(αὶ) ἐν ποίῳ τόπῳ γίνεται, σχεδὸν παρὰ πᾶσιν ἀγνοεῖται. ἔστι δὲ ἡ γένεσις αὐτοῦ κ(αὶ) παρὰ τῶν εἰδότων ἀκριβῶς ἱστορήσαμεν, αὕτη· ὅταν χειμῶνες μεγάλοι γίνωνται κατὰ τὴν Λιβύην, ἐν τοῖς πρὸς τὸν αἰγιαλὸν ἐρημικωτέροις μέρεσι, κατ' αὐτὴν Λιβύην, ἡ θάλασσα τὰ ἐν αὐτῇ μεγάλα κύματα προρρίπτει· ταῦτα σκώληκας ποιοῦσιν ἐπὶ ἡμέρας ια', οἱ δὲ σκώληκες ἀμείβονται εἰς μυίας, εἶτα εἰς ἀκρίδας, αὗται δὲ αὐξανόμεναι γίνονται ὄρτυγες. εἶτα νότου ἀνέμου γενομένου ἢ λιβονότου, διαπερῶσι τὴν θάλασσαν, κ(αὶ) ἔρχονται εἰς Παμφυλίαν κ(αὶ) Κιλικίαν κ(αὶ) Καρίαν, ἀλλὰ δὴ κ(αὶ) τὴν Θράκην. κ(αὶ) πάλιν βορέου φυσήσαντος, ἀφίστανται εἰς τοὺς παραθαλασσίους τόπους, τῆς τε Ἀσσυρίαν χώρας κ(αὶ) τῆς Μεγαντίδος γῆς. Διὰ γοῦν τὸ δυσδιάγνωστον τῆς γενέσεως αὐτῶν ἀγνοοῦντες αὐτὴν οἱ τῆς σοφίας ἄμοιροι παντάπασιν ἀγνοεῖσθαι ταύτην φασίν. Εἰς δὲ τὸν ὀνυχίτην ~~ἰχθὺν~~ λίθον (ὁ κ(αὶ) καλούμενος σαρδόνυξ) γλύψον ὄρτυγα κ(αὶ) ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὄρφον ἰχθύν. ἐκ δὲ τοῦ ῥηθέντος συνθήματος ὑπόβαλλε ὑπὸ τὸν λίθον, κ(αὶ) φοροῦντα δὲ τὸν δακτύλιον οὐδεὶς ὄψεται, οὐδὲ ἐὰν βαστάζῃ τι τῶν ὅπλων. (ὁ κώδ. παρατηρεῖ: ... neque etiam vacat (ἡ ἔκφρασις) respiciens sive ad biblicas ὀρτυγομήτρας, sive ad cicadas aut locustas eodem fere modo nuncupatas, neque ad alia quae huc forsitan respiciunt).

Γλύφεται αετός διασπαράττων τον ιχθύν, υπό δε τον λίθον κατακλείεται μικρόν ρίζιον της βοτάνης και ακρόπτερον του αετού ή του ιέρακος, και κατακλείσας έχε φυλακτήριον και τοις ανδράσι και ταις γυναιξί πάνυ χρήσιμον.

Αρχή του φ. φρύνη βοτάνη η λεγομένη φρύνη, βατράχιον ή βατραχίτης, φρύνος πτηνόν, φώκη θαλάσσιον ζώον, φρύνος, λίθος ο βατραχίτης. Εις δε τον βατραχίτην γλύψον ιέρακα, και παρά τους πόδας αυτού βάτραχον και κατακλείσον γλώσσαν βατράχου και ρίζιον της βοτάνης και άκρον γλώσσης του πτηνού και κατακλείσας δος φορείν. ποιεί ουν πάσαν αιμορραγίαν. Και υπό τον λίθον γράψον ταύτα· μαγγενεκαά. εν άλλω μαζαζά. Εις τον ιερακίτην λίθον γλύψον ιέρακα και υπό τους πόδας
σ.299 αυτού βάτραχον, και υπό τον λίθον γράψας ταύτα μαζαια, και εις τον μαγνίτην την αυτήν γλυφήν, και υπό τον λίθον μαγνά, και φόρει.

Αρχή του Χ Χρυσάνθεμις βοτάνη, χρυσόπτερον πτηνόν, χρυσόφρυς ιχθύς, χρυσίτης λίθος. Εις δε τον χρυσίτην λίθον γλύψον τον όρνεον, βασίλειον έχον διακονεδος και παρά τους πόδας αυτού τον ιχθύν, και κατακλείσας ρίζιον βοτάνης, δίδου φορείν.

Αρχή του Ψ ψύλλος βοτάνη, ψηττός θαλασσία, ψάρος πτηνόν, ψωρίτης λίθος, ο και πώρος λεγόμενος.
Εις δε τον λίθον τον ψωρίτην γλύψον ψηττήν θαλασσίαν ζώον. υπό κάλαμον έστωσαν χλωρόν, και κατακλείσας ρίζιον της βοτάνης δίδου φορείν.

Αρχή του Ω, ώκιμον βοτάνη, ωκύπτερον πτηνόν, το λεγόμενον χελιδών, ωμίας θαλάσσιος, ωκυτόκιος λίθος.

Ότι ο Γαληνός εν τω Περί τροφών αυτού πραγματεία αναφέρει τούτο, ψευδές φάσκων είναι (De simpl. med. XII σ. 208). Και ταύτην δε την αποδεικτικήν αρχαίαν ιεράκων είδον εγώ γινομένην εν μητροπόλει της Βαβυλωνίας χώρας... Γλύψον δε εν λίθω χελιδόνα και παρά τους πόδας κατακλείσον οφθαλμούς του σκορπίου της μαινίδος και σκορπιούρου ρίζιον, και κατακλείσας φόρει.

Εν τέλει δηλοί ο εκδότης ότι ελλείπει την γραφήν των κωδίκων εν τη εκδόσει χωρίς διορθώσεις του.

[illegible] τοῦ ιε' [illegible][1] ([illegible])

[illegible] [illegible] ἐνι τοῖς [illegible].

[illegible]. Πεχάμ, λίθοι [illegible], [illegible] βοτάνης ταναχίας.
[illegible] [illegible] τῆς [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ἐν [illegible] [illegible].

[illegible]. Ζαχχάι, λίθοι [illegible], [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] ἐν [illegible] [illegible] καὶ [illegible].
Ἀνεσεμ, " ἐν [illegible] [illegible] ... [illegible] καὶ τὰ ὀνόματα.

[illegible]. [illegible] γράφεται μετὰ [illegible] βοτάνης [illegible].
[illegible] "[2] ἐν δέρματι [illegible] μετ' αἵματος [illegible].
Ἀναφαμ [illegible] " ἐν [illegible] θαλασσίου μετ' αἵματος ἰχθύος ([illegible])

[illegible]. Σαχαάμ [illegible] γράφεται ἐν δέρματι ὑαίνης.
[illegible] [illegible] λίθοι [illegible]
[illegible] [illegible] λίθοι [illegible]

[illegible]. Σαμζαη. λίθοι [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] αὐτὴ καὶ [illegible] ἐν χρυσῷ δακτυλίῳ καὶ φορεῖται.
Πανχατάμ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] ἐν [illegible] [illegible].

[illegible]. [illegible] [illegible], [illegible] ἐν [illegible] πλάκῳ μετὰ μόσχου ...
[illegible] λίθοι [illegible].
[illegible] [illegible] ἐν [illegible].

[illegible]. [illegible] [illegible] μετ' αἵματος [illegible] ἐν [illegible] [illegible] [illegible]
Μαχίμ ἐν δέρματι [illegible]: [illegible] γράφειν καὶ [illegible] ([illegible])
Ἰὰχ Μίμ, ἐν [illegible] [illegible] [illegible] μετ' αἵματος [illegible] ..

[illegible]. [illegible] ἐν [illegible] [illegible].
Σελεσαχαμ. λίθοι [illegible] μετὰ [illegible][3] βοτάνης [illegible].
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] ἢ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τὰ [illegible].

[illegible]. Λὰχ Μείχ. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] τὸ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] εἰς [illegible] [illegible] ἐν [illegible].
Ἀσχίμει [illegible]. μετ' αἵματος [illegible].. [illegible] ἐν [illegible] ἢ ἐν ἡμέρα.
Ἀναφαμ [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]. Μαχσαμ. ἐν χάρτῃ [illegible]
Χαιχὶ Ἰχέμ λίθοι ἴασπις ([illegible] [illegible]).

[illegible]. Βαζέγχ. λίθοι [illegible]. Χεσμαχμ. ἐν [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ἢ [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] ἄρχεται [illegible].
Μαλχάνι. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible], [illegible] καὶ [illegible]

[illegible]. Καϊνχαμ αἵματα ὄρνιθος [illegible] [illegible] τῇ [illegible].
Ποχ Μέλιμ λίθοι [illegible] καὶ [illegible] χρυσῷ δακτυλίῳ
Συρίμ Ὀκάχμ. λίθοι [illegible] ἢ [illegible].

[1] Catal. ...
[2] [illegible] [illegible] γράφεται ἢ [illegible]. [3] γρ. [illegible].

Λαυρ. Ε 12.

σ. 7α Έτερον προγνωστικόν τῆς σελήνης καὶ τῶν ιβ΄ ζωδίων.

Είπομεν ὄπισθεν, ὅτι ἡ σελήνη περιπατεῖ εἰς πᾶσα ζώδιον β΄ ἥ-
μισυ ἡμέραις. ὁ δὲ ἥλιος περιπατεῖ εἰς κάθε ζώδιον εἰς ἡμέραις λ καὶ ὥ-
ραις ι. τὸ λοιπὸν στοχάσου εἰς τὰς ιδ τοῦ ἰουνίου μηνός, ὅταν ἡ θερινὴ
τροπὴ γίνεται νὰ ἰδῇς τὴν σελήνην εἰς ποῖον ζώδιον εἶναι τὴν ἡμέραν ἐ-
κείνην, καὶ ἀπ᾽ ἐκείνην τὴν ἡμέραν δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐγνωρίσῃ νὰ
λέγῃ[1] τὰ μέλλοντα. διότι ἂν λάχῃ τότε ἡ σελήνη εἰς τὰς ιδ τοῦ ἰουνίου καὶ
περιπατεῖ εἰς τὸν κριὸν ♈ τὸ ζώδιον, σημαίνει ὅτι θέλουν γένη[2] πολλαῖς
καταχνίαις* καὶ βρονταῖς καὶ χάλαζαις καὶ ἄνεμοι δυνατοὶ θέλουν σύρει
σ. 7β νὰ βγάζουν τὰ δένδρα καὶ θέλει ἔχει τιμὴν τὸ σιτάρι, καὶ ὁ ἀὴρ θέλει νοσώ-
δης[3] καὶ νὰ ἀσθενοῦν οἱ ἄνθρωποι. εἰ δὲ εὑρεθῇ εἰς τὸν ταῦρον τότε εἰς τὰς
ιδ τοῦ ἰουνίου σημαίνει ὅτι θέλει λεῖψις εἰς ὅλα καὶ μάλιστα τὸ ἔλαι-
ον θέλει ἀκριβήνει καὶ ὅσα πουλοῦνται μὲ τὸ ζύγι, ἔχουν τιμήν. εἰ δὲ
εὑρεθῇ εἰς τοὺς διδύμους ♊ θέλει γένει πολλαῖς γενεαῖς ὁ καιρός. διό-
τι πότε θέλει κάμει[5] ψύχραν πολλήν, πότε καῦμα πολύ. πότε θέλουν
ἔσται[6] ὑγρότητες, πότε ξηρότητες, καὶ τὸ μὲν σιτάρι θέλει γένει[7] ὀλίγον, τὸ
σ. 8α δὲ κρασὶ πολύ. εἰς ἄλλους τόπους δὲν θέλει γένει[7] λεῖψις[8] τῶν καρπῶν
καὶ τοῦ σίτου καὶ τὸ ἔλαιον θέλει γένει[7] πολύ. εἰ δὲ εὑρεθῇ εἰς τὸν καρ-
κῖνον ♋ γίνονται ὅλα εὔθηνά τὰ πράγματα καὶ οἱ καρποὶ θέλουν
γένει[7] οἱ ὑγροὶ καὶ οἱ ξηροί. εἰ δὲ εὑρεθῇ εἰς τὸν λέοντα ♌ θέλουν γέ-
νει[7] πολλαῖς βρονταῖς καὶ ὁ ἀὴρ θέλει γένει[9] ἀνταριασμένος καὶ θολός.
καὶ οἱ καρποὶ οἱ ξηροὶ θέλουν γένει ὀλιγοστοί, οἱ δὲ ὑγροὶ θέλουν γένει
πολ[λ]οί. εἰ δὲ εὑρεθῇ ἐν τῷ παρθένῳ ♍ ὅλος ὁ χρόνος θέλει γένει
λειψός εἰς ὅλα καὶ ὀλίγην παρηγορίαν θέλουν ἔχει οἱ ἄνθρωποι. εἰ δὲ εὑ-
ρεθῇ εἰς τὸν ζυγὸν ♎ θέλει ἔχει ὁ χρόνος χόρτασιν, πλὴν θέλουν γένει
σ. 8β πολλαῖς βροχαῖς, καὶ ὁ οἶνος θέλει ἔχει πολ[λ]ὴν τιμήν. εἰ δὲ εὑρεθῇ εἰς τὸν

[1] λέγει [2] γένη. [3] νοσώδης. [4] κερός. [5] κάμη. [6] ἦσαι. [7] γένη. [8] λῆψις [9] αὐ.: γένη.
* κατσινίαις.

σκορπίον μου θέλει γίνει ο χρόνος ξηρός κ(αι) άνεμος· κ(αι) οι καρποί θέλουν χαλα-
σωθή κ(αι) θανατικόν θέλει γένει[1]. ει δε ευρεθή εις τον τοξότην θέλουν γένει κα-
ρά πολλά κ(αι) χαλάζι κ(αι) φθορά των πουλιών, κ(αι) φουρτούναις πολλαίς εις
την θάλασσαν κ(αι) εις τους ξηρούς καρπούς θέλει γένει[1] ευθηνία, εις δε τους
υγρούς ακρίβεια. ει δε ευρεθή εις τον αιγόκερων[2] ♑ θέλουν γένει βρο-
χαίς πολλαίς ώστε οι καρποί από τα δένδρα θέλουν πέσει[3], το δε σιτάρι
φ. 9ᵃ κ(αι) το κρασί θέλει γένει[1] πολύ κ(αι) θέλουν γένει ασθένειαις. ει δε ευρεθή εις
τον υδροχόον ♒ οι μεν καρποί από τα δένδρα γίνονται ολιγοστοί
κ(αι) το σιτάρι κ(αι) το κρασί γίνεται[4] πολύ. ει δε ευρεθή εις τους ιχθύας ♓,
τα ψάρια της θαλάσσης γίνονται ολίγα κ(αι) μάλιστα τα ποταμήσια κ(αι)
οι καρποί ολιγοστοί κ(αι) το σιτάρι πολύ.

φ. 10ᵃ Προγνωστικόν της σελήνης όταν φανή καταρχάς προς ήλιον.

Μηνί ιανουαρίω εάν φανή η σελήνη ορθή, ήγουν να κοιτάζη[5] απάνω
θέλει γίνει[1] πάγος, ει δε φανή πλαγία σημαίνει[6] θανατικόν.

Μην φεβρουάριος, εάν φανή ορθή σημαίνει καρπούς πολλούς, ει δε φα-
νή πλαγία σημαίνει[6] ασθενείας

Μην μάρτιος, εάν φανή ορθή σίτος γενήσεται πολύς, ει δε φανή πλαγία
νοσήματα έσονται τοις ανθρώποις.

Μην απρίλλιος, εάν φανή ορθή σημαίνει θανατικόν κ(αι) χαλάζαι,
φ. 10ᵇ ει δε πλαγία καλόν έσται.

Μην μάιος, εάν φανή ορθή σημαίνει[6] θανατικόν, ει δε πλαγία καλόν
έσται.

Μην ιούνιος, εάν φανή ορθή θέλουσι φυσήσει[7] άνεμοι πολλοί κ(αι) δυνατοί
να μην βλάψουν τους ανθρώπους, αλλά τους καρπούς, εάν δε φανή πλα-
γία σημαίνει ότι θέλουσι φυσήσει[7] άνεμοι πολλοί κ(αι) δυνατοί να βλάψουν
κ(αι) τους ανθρώπους κ(αι) τους καρπούς.

1 θέλη γίνη. 2 αιγόκερον. 3 πέση. 4 γίνετ(αι). 5 κοιτάζη. 6 σημαίνει. 7 φυσήση.

Μήν ἰούλλιος, ἐάν φανῇ ὀρθή ἀσθένειαν σημαίνει,[1] εἰ δέ πλαγία φανῇ χαράν κ(αὶ) εὐφροσύνην.

φ. 11α Μήν αὔγουστος, ἐάν φανῇ ὀρθή, σημαίνει[1], ὅτι ὅσα γίνουν εἰς καλόν θέλουσιν ἐλθεῖν εἰ δέ φανῇ πλαγία δέν εἶναι εἰς καλόν.

Μήν σεπτέμβριος, ἐάν φανῇ ὀρθή κατά πάντα καλόν σημεῖον, εἰ δέ φανῇ πλαγία σημαίνει ὅτι θέλουν γένει πολλαῖς καταχνίαις.

Μήν ὀκτώβριος, ἐάν φανῇ ὀρθή καρπούς πολλούς προμηνύει τοις ἀνθρώποις, εἰ δέ φανῇ πλαγία χάλαζαν σημαίνει.

Μήν νοέμβριος, ἐάν φανῇ ὀρθή θέλει γένει πάγος κ(αὶ) ψύχρα, εἰ δέ πλαγία ἄνε-
φ. 11β μοι δυνατοί γεννήσονται.

Μήν δεκέμβριος, ἐάν φανῇ ὀρθή θέλει εἶναι καλόν εἰς τά ἄλογα ζῶα, εἰ δέ πλαγία σημαίνει πάγους δυνατούς

Μηνί ἀπριλλίῳ α΄ ἄρχεται ἡ πούλια νά ἀνατέλλη ἀπό τό ἀργά. τῷ αὐτῷ μηνί ιθ΄ ἡ πούλια βασιλεύμα ἡλίου κρύβεται. τῷ αὐτῷ μηνί κα΄ ἡ πούλια ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου ἀνατέλλει κ(αὶ) γίνεται μεγάλη ταραχή τοῦ ἀέρος. τῷ αὐτῷ μηνί κζ΄ ὁ ὠρίων ἀποσταχύς κρύβεται.

φ. 12α Μηνί μαΐῳ α΄ αἱ ὑάδες[2] ὁπού λέγονται ἄστρα κ(αὶ) ἔχουσι σχήμα ὥσπερ υ ψιλόν, ὁπού λέγονται ἀστροπόδι ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου ἀνατέλλουσι κ(αὶ) δύνται. τῷ αὐτῷ μηνί δ΄ ἡ χώρα ἀπό ἑσπέρας κρύβεται κ(αὶ) ἀλλοιώνεται ὁ ἀήρ. ἤγουν ἐκ τοῦ καλάψυχον ἀρχίζουσι τά καύματα, πολλάκις δέ κ(αὶ) ἄνεμος γίνεται. τῷ αὐτῷ μηνί ς΄ τά ἄστρα ὁπού λέγονται αἶξ ἀνατέλλουσιν ἀπό τό ταχύ κ(αὶ) γίνεται πολλά ἀλλοίωσις εἰς τόν ἀέρα. τῷ αὐτῷ μηνί ιβ΄ ἡ πούλια ἀπό ταχύ φαίνεται κ(αὶ) ἄρχεται ὁ ἀήρ νά καταπραΐνεται. τῷ αὐτῷ μηνί ιθ΄ αἱ ὑάδες ἀπό ταχύ φαίνονται, κ(αὶ) γίνονται ἄνεμοι, ἢ βροχή πρό δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν. τῷ αὐτῷ μηνί κε΄ ἡ αἶξ[3] ἀπό ἀργά κρύβεται κ(αὶ) γίνεται ταραχή εἰς τόν ἀέρα πρό δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν, πολλάκις κ(αὶ) βροχή γίνεται.

Μηνί ἰουνίῳ β΄ τό ἄστρον ὁπού λέγεται ἀετός ἀπό τό ἀργά ἀνατέλλει. τῷ

[1] σημαίνει [2] ὑάδες. [3] αἶξ.

αὐτῷ μηνί δ̄, ὁ δελφὶς ἀπό ἀργά ἀνατέλ[λ]ει. τῷ αὐτῷ μηνί κε ὁ ὠρίων ἀπό τα-
χύς ἀνατέλ[λ]ει, ϗ εἶναι τότε ἀρχή τοῦ θερινοῦ καιροῦ, ϗ ἀλλοιώνεται κατά πολ-
λά ὁ ἀήρ πρό τριῶν ἡμερῶν.

φ. 13α Μηνί ἰουλ[λ]ίῳ ιδ. ὁ κύων, τό ἄστρον ἀπό ταχυς ἀνατέλ[λ]ει. τῷ αὐτῷ μη-
νί ιθ γίνεται μεγάλη ταραχή τοῦ ἀέρος, ἤ εἰς ἐκείνην τήν ἡμέραν ἤ δύο προτή-
τερα[1]. τῷ αὐτῷ μηνί κδ ὁ ἀετος ἀφ' ἑσπέρας βασιλεύει.

Μηνί αὐγούστῳ ιε ἡ λύρα ἀπό ταχύς βασιλεύει. τῷ αὐτῷ ιθ ὁ δελφὶς ἀπό
ταχύς βασιλεύει, ϗ εἶναι τότε τροπή φθινοπωρινή ἤγουν ἀρχή τοῦ φθινοπώρου
ϗ ἄρχεται τό κατάψυχον ἀπό τά καύματα. τῷ αὐτῷ μηνί κη ὁ προτρυγη-
τής τό ἄστρον ἀπό ταχύς ἀνατέλ[λ]ει, ϗ τό ἄστρον ὅπου λέγουν ὁ ἰστὸς

φ. 13β ἐκείνην τήν ἡμέραν βασιλεύει.

Μηνί σεπτεμβρίῳ ξ ἡ αἶξ τό ἑσπέρας ἀνατέλ[λ]ει. τῷ αὐτῷ μηνί ιζ ὁ
ἀρκτοῦρος ἤγουν ὁ αὐγερινός ἀνατέλ[λ]ει[2] ϗ ἐπί τήν αὔριον γίνεται ταραχή τοῦ
ἀέρος. τῷ αὐτῷ μηνί ιθ ὁ στάχυς ἀνατέλλει ϗ γίνεται ταραχή ἤ ἄνεμος ἤ βροχή
πρό τριῶν ἡμερῶν ϗ διά τοῦτο ὁρίζει νά μήν φλεβοτομῇ ἄνθρωπος οὔτε
κάθαρσιν νά πάρῃ ἀπό τας ιε τοῦ σεπτε[μ]βρίου ἕως τάς κδ τοῦ αὐτοῦ μηνό[ς]

Μηνί ὀκτωβρίῳ ς' ὁ στέφανος ἀπό ταχύς ἀνατέλλει ϗ γίνεται ἀλλοίωσις

φ. 14α τοῦ ἀέρος. τῷ αὐτῷ μηνί ιζ αἱ ὑάδες ἀφ' ἑσπέρας ἀνατέλλουσι ϗ γίνε-
ται ταραχή περισσή τοῦ ἀέρος. τῷ αὐτῷ μηνί κγ ἄμα ἡλίου ἀνατολῇ
ἡ πούλια βασιλεύει ϗ γίνεται ταραχή τοῦ ἀέρος, πρό μιᾶς ἡμέρας

Μηνί νοεμβρίῳ ς ἡ πούλια ἀπό ταχύς βασιλεύει ϗ ὁ ἀήρ καταστρά-
πτεται. τῷ αὐτῷ μηνί κα' αἱ ὑάδες[3] ἀπό ταχύς βασιλεύουσι ϗ ἐπί την
αὔριον γίνεται ταραχή τοῦ ἀέρος. μηνί δεκεμβρίῳ ᾱ ὁ κύων τό ἄστρον ἀπό

φ. 14β ταχύς βασιλεύει, ϗ ἄν χειμάσῃ αὐτήν τήν ἡμέραν στέκεται ἡ ταραχή το[ῦ]
ἀέρος ἕως ἡμέρας λ̄ς. ϗ ἄν δέ[4] γένῃ καλή ἡμέρα ἔτζι[5] περνοῦν αἱ λ̄ς ἡμέραι.
τῷ αὐτῷ μηνί ι αἱ ἔριφοι ἀπό ταχύς βασιλεύουσι. τῷ αὐτῷ μηνί κα
ἡ αἶξ ἀπό ταχύς βασιλεύει ϗ γίνεται ταραχή τοῦ ἀέρος μετά μίαν ἡμέρα[ν]

1 προτέτερα 2 πάνωθ. δι' ἰδίας χ. 3 ὑάδαις. 4 ἤ. 5 ἔτζη

τῷ αὐτῷ μηνί κγ τελειώνει τό φθινόπωρον [1] κ. ἄρχεται ὁ χειμών.

Μηνί ἰανουαρίῳ δ ὁ δέλφις ἀνατέλλει. τῷ αὐτῷ μηνί ιε ὁ ἀετός ἀφ' ἑ-
φ. 15α σπέρας βασιλεύει κ. γίνεται ταραχή τοῦ ἀέρος μετά δύο ἡμέρας. τῷ
αὐτῷ μηνί κε ὁ λαμπρός ἀστήρ ὁποῦ εἶναι εἰς τόν λέοντα τό ζώδιον
βασιλεύει.

Μηνί φεβρουαρίῳ ς ὁ ζέφυρος, ἄνεμος ὁ δυτικός, φυσᾷ ὁ ἰστός ἀφ' ἑσπέρας βασιλεύει κ. γίνεται ταραχή περισσή εἰς τόν ἀέρα. τῷ αὐτῷ μηνί κς ἄρχονται αἱ χελιδόνες νά πέτωνται[2] κ. νά φαίνωνται[3] εἰς ταῦτα τά μέρη. τῷ μηνί κη ὁ αἰγιρινός ἀφ' ἑσπέρας ἀνατέλλει

1 φθινόπορον. 2 να πέτονται. 3 νά φαίνονται

Κῶδιξ Μονῆς Διονυσίου 280.

φ. 118β. Περὶ σεληνιασμοῦ, κὺρ Μιχαὴλ τοῦ Ψελλοῦ.

Σεληνιασμὸς φυσικὸν καὶ τυγχάνει
πάθημα βλάπτον τὴν φύσιν τῶν σωμάτων,
οὐχ ὡς λέγουσι δαίμονος κακουργία
οὐδ' ἡ σελήνη τὴν κάκωσιν ἐμφέρει
αὔξουσα δ' αὕτη καὶ πάλιν μειουμένη
τὸν ἀέρα ποιοῦσι ποικίλως τρέπειν
ὅσοι δ' ἔχουσι τοὺς χυμοὺς τοῖς ἐγκεφάλοις
ἐν ταῖς τροφαῖς πάσχουσιν εὔστροφον φύσιν
καὶ τὸ πάθος λέγουσι φυσικοὶ λόγοι.
σεληνιακὸν διὰ δὴ τῆς φωσφόρου
σαφῶς κινούσης εὐπαθῶς τὸν ἀέρα
ὃν εἰσπνέοντες τῶν ῥινῶν τὸ συμμάτιον (sic)
ὅσοι μὲν ἀντέχουσι[ν] τοῦ συγκειμένου
οὐκ εὐπαθῶς φέρουσι τοῦτον ἐν βλάβῃ
ὅσοι δ' εὐμετάτρεπτον ἔχουσι φύσιν
τούτοις εὐμετάτρεπτον ἐστὶν ἡ πάθη.

γάρ ὁ Δημιουργός ~~ἀρχῆ~~ προενοήσατο, ὡς ἄν μή ἐξ ἀέρας ψυχρότητος ἤ θερμότης
ἤ ὑγρότητος ἤ ξηρότητος ἐστί τήν ἀέραν ἐναντίαν ἐρχομένην (Κ. ἐρχομένων) ποιότητα
χαλεπούς περιπέσωμεν ἀρρωστήμασι· σφαλεράς γάρ τάς αἰφνιδίους μεταβολάς οἶδεν ὁ λό-
γος· οὕτω μέν ὁ ἥλιος τήν τροπήν καί δι' αὐτῶν τόν ἐνιαυτόν ἀπεργάζεται καί τάς ἡμέ-
ρας δέ καί νύκτας, τάς μέν ἀνατέλλων καί ὑπέρ γῆν γινόμενος, τάς δέ ὑπό γῆν δύνων
καί τοῖς ἄλλοις φωστῆρσι, σελήνῃ τε καί ἀστράσι τήν φύσιν παραχωρῶν συνίσταται.
φ. 36β Φασί δέ καί ιβ΄ ζώδια ἐξ ἀστέρων εἶναι ἐν τῷ οὐρανῷ ἐναντίαν κίνησιν ἔχοντα τῷ
ἡλίῳ καί τῇ σελήνῃ καί τοῖς πέντε πλανήταις καί διά τῶν ιβ΄ ζωδίων παρέρχεσθαι τούς
ζ΄· ὁ μέν οὖν ἥλιος καθ' ἕκαστον ζώδιον ἀποτελεῖ μῆνα ἕνα καί διά τῶν ιβ΄ μηνῶν
τά ιβ΄ ζώδια διέρχεται ~~τῶν~~ δέ ιβ΄ ζωδίων τά ὀνόματα ἐστί ταῦτα καί οἱ τούτων μῆνες:
Κριός, ‡ μαρτίῳ κα δέχεται τόν ἥλιον· ταῦρος μηνί ἀπριλίῳ κγ. δίδυμος μηνί Μαΐῳ κγ
καρκῖνος ~~μηνί~~ Ἰουνίῳ κδ΄. λέων (λεόν) Ἰουλ. κε. παρθένος Αὐγου. κε. ζυγός Σεπτ. κε
σκορπίος ὀκτωβ. κε΄. τοξότης νοεμβ. κε. αἰγόκερος δεκεμ. κα΄. ὑδροχόος
ἰανουαρ. κ΄. ἰχθύς φεβρ. κ. ἡ δέ σελήνη καθ' ἕκαστον μῆνα τά ιβ΄ ζώδια
διέρχεται κατωτέρα οὖσα καί ταχύτερον ταῦτα διοδεύουσα· ὡς γάρ ἐάν ποιή-
σῃ τροχόν ἔνδον ἄλλου τροχοῦ ὁ ἐνδότερος τροχός μικρότερος εὑρεθήσεται οὕτω
καί ὁ δρόμος τῆς σελήνης κατωτέρας οὔσης ὀλιγώτερος ἐστί καί ἀνύεται ταχίον.
οἱ μέν οὖν Ἕλληνες διά τῆς τῶν ἄστρων τούτων ἡλίου τε καί σελήνης, ἀνατο-
λῆς καί δύσεως καί συγκρούσεως φασί πάντα διοικεῖσθαι τά καθ' ἡμᾶς· περί
ταῦτα γάρ ἡ ἀστρονομία [λογία] καταγίνεται· ἡμεῖς δέ φαμέν ὅτι σημεῖα μέν ἐξ αὐτῶν
γίνονται ὄμβρων καί ἀνομβρίας, ψύξεώς τε καί θέρμης, ὑγρότητος καί ξηρότη-
τος καί ἀνέμων καί τῶν τοιούτων· τῶν δέ ἡμετέρων πράξεων οὐδαμῶς· ἡμεῖς
γάρ αὐτεξούσιοι ὑπό τοῦ Δημιουργοῦ γενόμενοι κύριοι τῶν ἡμετέρων ὑπάρ-
χομεν πράξεων· εἰ γάρ ἐκ τῆς τῶν ἄστρων φορᾶς πάντα πράττομεν ἅ πράττο-
μεν τό δέ κατ' ἀνάγκην γινόμενον οὔτε ἀρετή οὔτε κακία ἐστί· εἰ δέ (Κ. ἡ δέ)
μήτε ἀρετήν μήτε κακίαν κεκτώμεθα οὔτε ἐπαίνων καί στεφάνων οὔτε

φύσιν φθαρτὴν ἀλλὰ ~~[illegible]~~ τρόπον τινά· ἐκλείπει δὲ ὁ ἥλιος τοῦ σώματος τῆς σελήνης
ὑποκάτω μεσαίτατον γινομένου καὶ ἀποσκιάζοντος καὶ μὴ δὲ ταύτης διαδέδεκται ἡμῖν
τὸ φῶς· ~~[illegible]~~ ὅσον οὖν κρύπτει τὸ σῶμα τῆς σελήνης ἀπὸ τοῦ ἡλίου, τοσοῦτον καὶ
ἡ ἔκλειψις γίνεται· ὅτι καὶ μικρότερον ἐστὶ τὸ τῆς σελήνης σῶμα, μὴ θαυμάσῃς· καὶ
ὁ ἥλιος γὰρ [illegible] γίγνεται πολυπλασίων τῆς γῆς [illegible] δὲ τῶν ἀστέρων [illegible] τῆς
137β γῆς καὶ ὁμολογεῖς μικρὸν [illegible] αὐτὸν ἢ καὶ μικρὸν [illegible] καὶ [illegible] ἡ
δὲ τῆς σελήνης ἔκλειψις ἐκ τοῦ ἀποσκιάσματος τῆς γῆς γίγνεται· ὅτε γίνεται ἢ καὶ δίχα
[illegible] ἡ σελήνη καὶ εὑρεθῇ ἐξ ἐναντίας κατὰ ἄκρον ~~[illegible]~~ [illegible]· ὁ μὲν ἥλιος ὑπὸ γῆν
ἡ δὲ σελήνη ὑπὲρ γῆν· ἀποσκίασμα γὰρ [illegible] ἡ γῆ καὶ οὐ φθάνει τὸ ἡλιακὸν φῶς φωτίσαι
τὴν σελήνην καὶ ἐκλείπει· χρὴ δὲ γινώσκειν ὅτι [illegible] ἐπειδὴ ἡ σελήνη ὑπὸ τοῦ
δημιουργοῦ [illegible] καὶ δικαίως [illegible] γὰρ ἀπηρτισμένη γενέσθαι· ἡ δὲ τετάρτη
ἡμέρα τὸ [illegible] [illegible]· προέλαβεν οὖν τὸν ἥλιον ἕνδεκα ἡμέρας· ἀπὸ γὰρ τετάρτης
ἡμέρας ἕως [illegible] καὶ δεκάτης ἕνδεκα εἰσί· διὸ καὶ κατὰ χρόνον οἱ ιβ΄ μῆνες τῆς
σελήνης ἕνδεκα ἡμέραις [illegible] τῶν ιβ΄ μηνῶν τοῦ ἡλίου· τριακοσίας ἑξήκοντα
πέντε τέταρτον ἡμέρας ἔχουσι διὰ τοῦ τετάρτου συναθροιζομένου κατὰ τετραετῆ μία
ἡμέρα ἀποτελεῖται [illegible] βίσεκτος καὶ ὁ ἐνιαυτὸς [illegible] τριακοσίας ἑξήκοντα
[illegible] ἡμέρας ἔχει· οἱ δὲ τῆς σελήνης ἐνιαυτοὶ τριακοσίων πεντήκοντα τεσσάρων εἰσί
ἡμερῶν· ἡ γὰρ σελήνη ἀφοῦ γεννηθῇ [illegible] αὔξει ἕως ἂν γένηται ἡμερῶν
ιδ΄· [illegible] καὶ ἀρχαίας [illegible] (ἢ [illegible]) [illegible] ιδ΄ [illegible] τεσσάρων
[illegible] κδ΄ [illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
καθ' ἕκαστον οὖν ~~[illegible]~~ ἐνιαυτὸν τὰς ἕνδεκα ἡμέρας ἀποδίδωσι τῷ ἡλίῳ·
καὶ οὖν τρεῖς χρόνους ὁ βίσεκτος μὲν γίνεται [illegible] καὶ ὁ ἐνιαυτὸς
[illegible] [illegible] [illegible] ἐκ τῆς προσθήκης τῶν [illegible] ἡμερῶν [illegible].
[illegible] [illegible], ὅτι ἥλιος καὶ ἡ σελήνη καὶ τὰ ἄστρα ~~[illegible]~~ καὶ φθορᾷ κατὰ
τὴν [illegible] φύσιν [illegible]· [illegible] δὲ [illegible] φύσιν [illegible] [illegible]

οὖν φασὶ τὸ πῦρ ἕως τινὸς ἤδη ἀφανὲς εἶναι ὅλον καὶ σβεννύμενον ἀφανίζεται·
ἕτεροι δὲ τοῦτο σβεννύμενον εἰς ἀέρα φασὶ μεταβάλλεσθαι· ὁ ζωδιακὸς κύκλος λοξῶς
κεῖται διῃρημένος εἰς τμήματα ιβ' ἅτινα καλεῖται τὰ ζώδια· τὸ δὲ ζώδιον ἔχει
δεκανοὺς γ' μοίρας λ' ἡ δὲ μοῖρα ἔχει λεπτὰ ξ' ἔχει οὖν ὁ οὐρανὸς μοίρας τξ' τὸ ὑπὲρ
τὴν γῆν ἡμισφαίριον μοῖρα ρ' ὀγδοήκοντα καὶ τὸ ὑπὸ τὴν γῆν ρπ'. κριὸς καὶ σκορπίος
18a ♂ ♃· ἑρμοῦ ☿ ταῦρος καὶ ζυγός, ἀφροδίτη ♀ δίδυμοι καὶ παρθένος, ἄρεως
♃ καρκῖνος σελήνης ☽ λέων ἡλίου ☉ τοξότης καὶ ἰχθύς, διὸς ♃ αἰγόκερως
καὶ ὑδροχόος, κρόνου ♄ ὑψώματα κριός, ἡλίου, ταῦρος, σελήνης, καρκῖνος,
διός, παρθένος ἄρεως, ζυγός, κρόνου αἰγόκερως ἑρμοῦ ἰχθύος ἀφροδίτης. Τὰ σχήμα-
τα τῆς σελήνης •••• Σύνοδος ὅτε γίνεται ἐν τῇ μοίρᾳ ἐν ᾗ ἐστὶν ἥλιος, Γέννα,
ὅτε ἀπέχει τοῦ ἡλίου μοίρας ιε' ἀνατολή ὅτε φανῇ μηνοειδής, δύσις, ὅτε ἀπέχει
μοίρας ξ' διχότομοι δύο ὅταν ἀπέχῃ μοίρας ϙ' ἀμφίκυρτοι δύο ὅταν ἀπέχῃ μοί-
ρας ρν'. πανσέληνος ὅταν ἀπέχῃ μοίρας ρπβ'. δύο δὲ εἴπομεν μιᾶς αὐξούσης
καὶ μιᾶς ληγούσης διὰ γὰρ δύο καὶ ἡμίσους ἡμερῶν παρέρχεται ἡ σελήνη ἕκαστον
ζώδιον. ἕκαστον ζώδιον: α' γεννᾶται β' φωσφορεῖ γ' ἀνατέλλει. δ' αὔξει μηνοειδής
ε' ὑψοῦται ς' ἐπαίρεται ζ' διχοτομεῖται η' ταυριᾶ θ' ἐπιδρᾶ· ι' προβαίνει
ἀμφίκυρτος ια' αὐτοπρόσωπος ιβ' ἐπαίρεται ιγ' ἐπαναφέρει ἀμφίκυρτος δύο ιδ'
ἀσύνδετος· ιε' ἄχρηστος. ις' μειοῦται ιζ' διχοτομεῖται ιη' λήγει φωτὸς ιθ' μη-
νάζει κ' ἀφώτιστος κα' φθίνει κβ' ἀφανίζεται κγ' ἀφεγγὴς κδ' σβέννυται,
ἀσέληνος κε' συνοδεύει.

Κεφ. ξβ': περὶ ἀέρος καὶ ἀνέμων.

Ἔστι στοιχεῖον λεπτότατον ὑγρὸν καὶ θερμὸν τοῦ μὲν πυρὸς βαρύτερον τῆς
δὲ γῆς καὶ τοῦ ὕδατος κουφότερον ἀναπνοῆς καὶ φωνῆς αἴτιον ἀχρω-
ματιστὸν ἤτοι ἐκ φύσεως χρῶμα μὴ κεκτημένον, διειδές, διαφανές· φωτὸς
γὰρ ἐστὶ δεκτικὸν καὶ ταῖς τρισὶν αἰσθήσεσιν ἡμῶν διακονοῦν δι' αὐτοῦ
γὰρ ὁρῶμεν ἀκούομεν, ὀσφραινόμεθα· δεκτικὸν θερμότητός τε καὶ ψυχρότητος

ξηρότητος καί ὑγρότητος· ἓξ δέ αἱ κατά τόπον κινήσεις εἰσίν ἄνω, κάτω, καί
38β κάτω, ἔσω, ἔξω, δεξιά, ἀριστερά· ἡ κυκλοφορική κίνησις οἴκοθεν μή κεκτημένη τό φῶς ἀλλ'
ὑπό ἡλίου καί σελήνης καί ἀστέρων καί πυρός φωτιζόμενον καί τοῦτό ἐστιν ὅ εἴπεν
ἡ γραφή· ὅτι σκότος ἦν ἐπάνω τῆς ἀβύσσου, δηλοῦσα δεῖξαι ὡς οὐ μήκοθεν (Κ οἴκοθεν)
ὁ ἀήρ τό φῶς κέκτηται, ἀλλ' ἄλλη τις ἐστιν ἡ οὐσία τοῦ φωτός· ἄνεμος δέ ἐστιν κίνησις
ἀέρος καί ὁ τόπος τοῦ ἀέρος ἐστί· τόπος δέ ἐστι ἑκάστου σώματος ἡ τούτου περιοχή· τί
δέ περιέχει τά σώματα εἰ μή ἀήρ· εἰσί δέ τόποι διάφοροι ὅθεν ἡ τοῦ ἀέρος γίνεται κίνησις,
ἀφ' ὧν καί οἱ ἄνεμοι τάς ἐπωνυμίας ἔχουσι· ιβ'. δέ οἱ πάντες εἰσί· φασί δέ τόν ἀέρα σβεστήριον
πυρός, ἢ ἀτμόν ἢ ὕδατος θερμανθέντος· ἔστι γοῦν ὁ ἀήρ κατά τήν οἰκείαν φύσιν θερμός·
ψύχεται δέ τῇ γειτνιάσει πρός τό ὕδωρ καί τήν γῆν· ὡς τά μέν κάτω ἄνεμοι εἶναι
...ος θερμῆς καί ξηρᾶς (Κ ξυρᾶς) ἀναθυμιάσεως κινούμενον ὑπό γῆν, ἄνεμος.

Κεφ. ξγ'. Περί τοῦ ὕδατος

Καί τό ὕδωρ δέ ἕν τῶν στοιχείων ἐστί τῶν τεσσάρων ποίημα Θεοῦ κάλλιστον· ὕδωρ ἐστί
στοιχεῖον ὑγρόν καί ψυχρόν βαρύ κατωφερές (Κ κατωφερῆ) εὐδιάχυτον· τούτου δέ μνη-
μονεύει ἡ θεία γραφή λέγουσα· καί σκότος ἦν ἐπάνω τῆς ἀβύσσου καί πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέ-
ρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος· ἄβυσσος δέ οὐδέν ἕτερόν ἐστι ἢ ὕδωρ πολύ (Κ πολλόν) οὗ τό
τέλος ἀκατάληπτον ἀνθρώποις· ἐν ἀρχῇ μέν οὖν τό ὕδωρ ἐπί πᾶσαν τήν γῆν ἐπεπο-
λαζε· καί πρῶτον μέν ποιεῖ ὁ Θεός τό στερέωμα διαχωρίζον ἀναμέσον ὕδατος τοῦ ἐ-
πάνω τοῦ στερεώματος καί τοῦ ὕδατος τοῦ ὑποκάτω τοῦ στερεώματος· ἐν τῷ μέσῳ γάρ
τῆς ἀβύσσου τῶν ὑδάτων ἐστερεώθη τῷ δεσποτικῷ προστάγματι· ὅθεν καί στερέωμα
εἶπεν ὁ Θεός γενέσθαι καί ἐγένετο· τίνος δέ χάριν ἐπάνω τοῦ στερεώματος ὕδωρ ὁ Θεός
ἀπέθετο· διά τήν τοῦ ἡλίου καί τοῦ αἰθέρος θερμοτάτην ἔκκαυσιν· εὐθέως γάρ μετά τό στερέ-
ωμα ὁ αἰθήρ ὑφήπλωται καί ὁ ἥλιος σύν τῇ σελήνῃ καί τοῖς ἄστροις ἐν τῷ στερεώ-
ματι εἰσί καί εἰ μή ἐπέκειτο ὕδωρ ἐφλέχθη ἄν ὑπό τῆς θέρμης τό στερέωμα· εἶτα
προσέταξεν ὁ Θεός συναχθῆναι τά ὕδατα εἰς συναγωγήν μίαν· τό δέ μίαν συναγωγήν
λέγων οὐ δηλοῖ τό εἰς ἕνα τόπον συναχθῆναι αὐτά· ἰδού γάρ μετά ταῦτα φησί καί τά